

عنوان مقاله:

تعیین سن و جنسیت بقایای انسانی عصر مفرغ جدید محوطه شهرک فیروزه نیشابور

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات باستان‌شناسی پارسه، دوره 4، شماره 14 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده‌گان:

Mohammad Hossein Rezaei - Assistant Professor, Department of Archeology, Faculty of Literature and Humanities, Neishabour University, Neishabour, Iran

.Fatemeh Mousivand - M.A. in Archeology, Faculty of Literature and Humanities, Neishabour University, Neishabour, Iran

.Hassan Basafa - Associate Professor, Department of Archeology, Faculty of Literature and Humanities, Neishabour University, Neishabour, Iran

.Seyed Farzad Seyed-Forootan - Assistant Professor, Royan Biotechnology Center, Isfahan, Iran

خلاصه مقاله:

مطالعه بقایای انسانی به دست آمده از بافت‌های تدفینی و غیرتدفینی را می‌توان از جمله مطالعات انسان‌شناسی جسمانی برشمود. مبحث مطالعات میان‌رشته‌ای در حوزه خراسان به دلیل نبود مدارک مادی تا دهه جاری، فاقد هرگونه پژوهشی بوده؛ هرچند که همواره به اهمیت خراسان در این چرخه اشاره شده است. در دهه اخیر با توجه به رویکرد پژوهشگران این حوزه، مبحث مطالعات میان‌رشته‌ای کمی رونق گرفته است. از جمله اهداف پژوهش حاضر، تعیین سن و جنسیت بقایای انسانی محوطه شهرک فیروزه نیشابور است. پرسش‌های پژوهش عبارتنداز: سه نمونه اسکلت یافت شده از محوطه شهرک فیروزه نیشابور متعلق به چه گروه جنسی هستند؟ بقایای انسانی مربوط به چه رده سنی هستند؟ و آیا می‌توان بقایای یافت شده را متعلق به نژاد و قوم خاصی دانست؟ بدین منظور، ابتدا اسکلت‌های انسانی محوطه شهرک فیروزه که بین لایه‌های رسوبی قطور مذفون گشته بود، مورد پاکسازی قرار گرفت و درنهایت با مشارکت سازمان پژوهشی قانونی اصفهان، تعیین سن و جنسیت نمونه‌ها براساس ریخت‌شناسی و مطالعات آنtrapولوژیستی صورت گرفت؛ سپس نمونه‌های دندانی این بقایا جهت استخراج DNA ایزوله شده (هسته‌ای و میتوکندریالی) به روش PCR برداشت شد. لازم به ذکر است که پژوهش حاضر بیانگر نتایج بخش اول مطالعات و مربوط به تعیین سن و جنسیت نمونه‌ها به روش ریخت‌شناسی است. نتایج پژوهش مشخص ساخت نمونه‌های مورد مطالعه متعلق به افرادی از جامعه شهرک فیروزه است که از لحاظ سنی در دو گروه نوجوان و بالغ (۲ نوجوان و ۱ فرد بالغ) طبقه بندی می‌شوند و از نظر جنسی نیز متعلق به دو گروه مونث و مذکر (مردان و زنان) هستند. در ابیه با نرخ مرگ و میر و میانگین جمعیت شناسی جامعه شهرک فیروزه نیز به دلیل حجم کم نمونه‌ها نمی‌توان به طور واضح اظهار نظر نمود، اما با توجه به نمونه‌های فعلی و تعداد تدفین‌های به دست آمده، نرخ بالای مرگ و میر در سنین پایین در محوطه شهرک فیروزه را نشان می‌دهد.

کلمات کلیدی: Shahrak-e-Firouzeh, Age, Gender, Bronze Age, Environmental Damage
شناسی جسمانی، جنسیت، عصر مفرغ.**لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:**<https://civilica.com/doc/1870807>